

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Koprivnica

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA STRANKA UMIROVLJENIKA

Koprivnica, studeni 2013.

S A D R Ž A J

stranica

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	4
II.	REVIZIJA ZA 2012.	9
	Ciljevi i područja revizije	9
	Metode i postupci revizije	9
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2011.	9
	Nalaz za 2012.	12
III.	MIŠLJENJE	20

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Koprivnica
KLASA: 041-01/13-03/39
URBROJ: 613-08-13-6

Koprivnica, 6. studenoga 2013.

**IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE STRANKE UMIROVLJENIKA ZA 2012.**

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11) i odredbe članka 27. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13 i 48/13 – pročišćeni tekst), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni finansijski izvještaji i poslovanje Hrvatske stranke umirovljenika (dalje u tekstu: Stranka) za 2012.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 3. rujna do 6. studenoga 2013.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Svojstvo pravne osobe Stranka je stekla u lipnju 1996. upisom u Registar političkih stranaka, koji vodi Ministarstvo uprave. Sjedište Stranke je u Zagrebu, Frankopanska 7/I. Stranka je demokratska i socijalna politička stranka dragovoljno učlanjenih umirovljenika i drugih građana Republike Hrvatske, koji djeluju radi zalaganja za demokraciju i razvoj parlamentarne demokracije, s usmjerenošću na usvajanje i primjenu svih suvremenih shvaćanja političkih sloboda i ljudskih prava, sudjelovanja u izgradnji suvremene građanske, pravne i države socijalne pravde, kao i njenom uključivanju u Europsku uniju i druge međunarodne organizacije, podržavanja postupaka i aktivnosti umirovljeničkih udruga, njihovih asocijacija i institucija civilnog društva (nevladine organizacije) iz područja socijalno zaštitnih mjera za poboljšanje položaja umirovljenika i budućih umirovljenika, zalaganja za unapređenje tekuće i razvojne gospodarske politike, kao osnovnog uvjeta za ostvarivanje zadovoljavajućeg životnog standarda umirovljenika i svih građana, aktivne suradnje sa svim drugim socijalnim i demokratskim snagama, koje se potvrđuju u borbi za dobrobit svih hrvatskih građana, te drugih aktivnosti utvrđenih programom i Statutom Stranke.

Stranka je jedinstvena politička organizacija ustrojena na teritorijalnom načelu. Stranka je koncem 2012. na području Republike Hrvatske imala 299 organizacijskih jedinica. To su: Središnjica, općinske, gradске i županijske organizacije, te organizacijska jedinica Grada Zagreba. Članom Stranke može postati svaki punoljetni poslovno sposoban hrvatski državljanin koji vlastoručno potpiše pristupnicu kojom prihvata Statut, program Stranke i uplati članarinu. Odluku o primanju u članstvo donosi općinski ili gradski odbor, odnosno povjerenik, te je svaki član Stranke u pravilu pripadnik općinske, odnosno gradске organizacije Stranke, prema mjestu prebivališta. Na prijedlog tijela Stranke mogu se izabrati i počasni članovi Stranke.

Djelokrug rada Stranke utvrđen je Statutom i Programom. Statutom su utvrđeni naziv, znak, sjedište i ciljevi Stranke, način informiranja javnosti, načela djelovanja, prava i obveza članova, ustrojstvo, tijela upravljanja (način njihova izbora i opoziva, imenovanja i smjenjivanja, trajanje mandata), sredstva za rad, te drugi uvjeti potrebnii za članstvo i rad Stranke. Program Stranke je donesen na Skupštini Stranke u lipnju 2005. Temelji se na načelima zakona, morala, etičnosti, pravde, rada, reda, odgovornosti, jednakosti i slobode. Program sadrži osnovna načela, te ciljeve i zadaće (programske i političke ciljeve, djelovanje političkog sustava, razvoj demokratskih odnosa, socijalna, gospodarska i zdravstvena politika, položaj umirovljenika i drugo), kao i način i metodu njihova ostvarivanja. Temeljna misija Stranke je biti istinski demokratska i naglašeno socijalna stranka građanske orientacije, koja zagovara nedjeljivost tekućeg i minulog rada s prvenstvenim ciljem poboljšanja uvjeta života starije populacije, te postizanja generacijske solidarnosti i održivog ekonomskog razvoja. Uz Statut i program, doneseni su i drugi opći akti (Pravilnik o finansijsko-materijalnom poslovanju Stranke, Pravilnik o radu Nadzornog odbora, Pravilnik o unutarnjoj kontroli, Poslovnik o radu Predsjedništva, Poslovnik o radu Središnjeg odbora, Pravilnik o registru članova Stranke, Pravilnik o evidenciji ustrojstvenih oblika Stranke), kojima je uređeno poslovanje Stranke.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke su ustrojena sljedeća tijela: Skupština, Središnji odbor, Predsjedništvo, Predsjednik i Nadzorni odbor. Mandat članova tijela je četiri godine. Skupština je najviše tijelo upravljanja, a može biti izborna i izvještajna. Središnji odbor je najviše tijelo Stranke između dvije izborne Skupštine.

Čine ga predsjednik, potpredsjednici i članovi Predsjedništva, predsjednici i članovi županijskih organizacija, zastupnici Stranke u Hrvatskom saboru, te predstavnici izvršne vlasti iz redova Stranke na razini Republike Hrvatske. Predsjedništvo ima jedanaest članova, a čine ga predsjednik, dva potpredsjednika, te osam članova Predsjedništva, koji za svoj rad odgovaraju Središnjem odboru i Skupštini Stranke.

Nadzorni odbor ocjenjuje statutarnost akata i odluka Stranke, analizira izvješća o finansijsko materijalnom poslovanju, te odlučuje u stegovnim predmetima i drugim prijeporima na temelju odredbi Statuta. Ima pet članova (predsjednik, zamjenik i članovi). O svome radu izvještava Skupštinu. Predsjednik predstavlja, zastupa i rukovodi Strankom. Predsjednik Stranke u 2012. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2013.) je Silvano Hrelja.

Stručno operativno tijelo Stranke i njezinih tijela, koje za svoj rad odgovara predsjedniku i Središnjem odboru Stranke, te pomaže predsjedniku pri ispunjavanju zadaća je glavni tajnik. U 2012. i u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2013.) glavna tajnica Stranke je Vesna Mandarić.

Planiranje

Financijski plan za 2012. je donio Središnji odbor Stranke u travnju 2012. Izmjene finansijskog plana su donesene u rujnu 2012. Ukupni prihodi su planirani u iznosu 4.366.003,00 kn, a rashodi u iznosu 3.336.000,00 kn. U planirane prihode su uključena i novčana sredstava sa stanjem na dan 31. prosinca 2011. u iznosu 846.145,00 kn, te planirani prihodi za 2012. iznose 3.519.858,00 kn. Planirani prihodi se odnose na prihode iz državnog proračuna u iznosu 1.009.750,00 kn, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 2.030.108,00 kn, prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu 460.000,00 kn, dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 10.000,00 kn, te druge prihode u iznosu 10.000,00 kn. Planirani rashodi se odnose na materijalne rashode u iznosu 3.232.000,00 kn, rashode za amortizaciju u iznosu 12.000,00 kn, finansijske rashode u iznosu 52.000,00 kn, te druge rashode u iznosu 40.000,00 kn.

Program aktivnosti Stranke za 2012. (program rada) je donesen u svibnju 2012. Prema navedenom Programu, Stranka je u 2012. svoje aktivnosti planirala usmjeriti na razvoj parlamentarne demokracije, na što kvalitetnije pripreme za lokalne i regionalne izbore u 2013., te u okviru unutarstranačkih aktivnosti na osnivanje temeljnih organizacija Stranke, praćenje i analizu aktivnosti ustrojstvenih jedinica Stranke, organiziranje tematskih tribina i susreta s građanima na aktualne teme i drugo. U okviru razvoja parlamentarne demokracije, planirala je zalaganje za primjenu suvremenih shvaćanja političkih sloboda i ljudskih prava, realizaciju predizbornog programa, aktivno sudjelovanje u predlaganju tema za raspravu u Hrvatskom Saboru i tijelima regionalne (područne) i lokalne samouprave, promicanje vrijednosti rada i zaštite prava koja proističu iz rada, unapređivanje mirovinskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i zaštite, razvoj sustava socijalne zaštite, podržavanje aktivnosti umirovljeničkih udruga, te nevladinih organizacija iz oblasti socijalno-zaštitnih mjera za poboljšanje položaja umirovljenika, očuvanje dostignute razine socijalne i materijalne sigurnosti umirovljenika, povećanje smještajnih kapaciteta u domovima umirovljenika i drugo.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema računovodstvenom sustavu za nefitne organizacije. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima nefitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje, te dostavljeni Državnom uredu za reviziju u propisanom roku. Uz financijske izvještaje nisu dostavljeni godišnji program rada i financijski plan.

Financijski izvještaji za 2012.: Izvještaj o prihodima i rashodima i Bilanca su objavljeni na web stranici Stranke 1. ožujka 2013. Bilješke uz financijske izvještaje, godišnji program rada i financijski plan su objavljeni 7. ožujka 2013. Izvešće o primljenima donacijama tijekom 2012. je objavljeno 15. siječnja 2013.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima nefitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima nefitnih organizacija za 2012., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 3.813.959,00 kn, što je za 936.862,00 kn ili 32,6% više u odnosu na prethodnu godinu. Za 2012. planirano je ostvarenje prihoda u iznosu 3.519.858,00 kn (bez stanja novčanih sredstava koncem 2011. u iznosu 846.145,00 kn), te su ostvareni prihodi u odnosu na planirane veći za 294.101,00 kn ili 8,4%.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi iz državnog proračuna	377.236,00	1.549.748,00	410,8
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2.053.580,00	1.907.118,00	92,9
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	309.820,00	270.219,00	87,2
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	60.216,00	15.080,00	25,0
5.	Drugi prihodi	76.245,00	71.794,00	94,2
Ukupno		2.877.097,00	3.813.959,00	132,6

Od ukupnih prihoda, na prihode ostvarene u Središnjici Stranke se odnosi 1.602.120,00 kn ili 42,0% i na prihode ostvarene u drugim organizacijskim jedinicama 2.211.839,00 kn ili 58,0% ukupno ostvarenih prihoda.

Najveći utjecaj na povećanje ukupnih prihoda u odnosu na prethodnu godinu su imali prihodi iz državnog proračuna, koji su ostvareni za 1.172.512,00 kn ili 310,8% više u odnosu na prethodnu godinu. Do povećanja navedenih prihoda je došlo zbog povećanja sredstava za redovno godišnje financiranje uslijed povećanja broja zastupnika u odnosu na prethodno mandatno razdoblje, te zbog ostvarenih sredstava za naknadu troškova izborne promidžbe (izbor zastupnika u Hrvatski sabor u prosincu 2011.).

- Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna su ostvareni u iznosu 1.549.748,00 kn ili 40,6% ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na ostvarena sredstva za redovno godišnje financiranje Stranke u iznosu 1.009.748,00 kn i sredstva za naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu 540.000,00 kn. Ostvareni su na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te Odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i zastupnika nacionalnih manjina u 2012., koju je donio Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora u svibnju 2012. Prema odredbama navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje imaju zastupnika u Hrvatskom saboru. U 2012. Stranka je imala tri zastupnika, te su joj za 2012. raspoređena sredstva u iznosu 1.009.748,00 kn, što je u odnosu na 2011. više za 632.512,00 kn. Navedena sredstva doznačavana su na središnji račun Stranke.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni u iznosu 1.907.118,00 kn, što je 50,0% ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na sredstva za redovno financiranje Stranke. Ostvareni su prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te na temelju pojedinačnih odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su izabrani s liste grupe birača.

- Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa su ostvareni u iznosu 270.219,00 kn ili 7,1% ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od godišnjih članarina u iznosu 230.879,00 kn i članskih doprinosa 39.340,00 kn.

Prema odredbama članka 8. i 9. Statuta i članka 4. Pravilnika o finansijsko-materijalnom poslovanju Stranke, odluku o visini članarine donosi Središnji odbor Stranke, članarinu je obvezan plaćati svaki član Stranke, a visina članarine ovisi o vrstama primanja i socijalnom statusu člana. Prihodi od članskih doprinosa se odnose na sredstva, koja su prema odredbama Pravilnika, obvezni plaćati dužnosnici Stranke izabrani na izbornim listama Stranke ili imenovani uz podršku Stranke u zakonodavna i predstavnička tijela, tijela izvršne vlasti, kao i članove upravnih vijeća, nadzornih i upravnih odbora, ako za obnašanje tih dužnosti dobivaju plaću ili naknadu, u visini od 1,0% do 3,0% neto naknade, ovisno o funkciji.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) su ostvareni u iznosu 15.080,00 kn ili 0,4% ukupno ostvarenih prihoda. U okviru navedenih prihoda evidentirani su transferi unutar organizacijskih jedinica Stranke u iznosu 10.180,00 kn i prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 4.900,00 kn.

Donacije su ostvarene na temelju odredbi članaka 10. i 11. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te članaka 3. i 14. Pravilnika o finansijsko-materijalnom poslovanju Stranke, prema kojima su dobrovoljni prilozi (donacije) povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate političkoj stranci za politički rad, odnosno financiranje izborne promidžbe.

Za svaki primljeni dobrovoljni prilog (donaciju) izdaje se potvrda, te vodi evidencija u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te finansijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13). Stranci su tijekom 2012. tri pravne osobe upatile dobrovoljne priloge (donacije) u novcu u iznosu 4.900,00 kn. Ukupan godišnji iznos primljenih donacija pojedinih pravnih osoba je u okviru iznosa propisanih odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 2.902.719,00 kn, što je za 1.281.911,00 kn ili 30,6% manje u odnosu na prethodnu godinu, te za 433.281,00 kn ili 13,0% manje od planiranih. Od ukupno ostvarenih rashoda u iznosu 2.902.719,00 kn, na rashode Središnjice Stranke se odnosi 1.181.663,00 kn ili 40,7% i na rashode ostvarene u drugim organizacijskim jedinicama 1.721.056,00 kn ili 59,3% ukupnih rashoda.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2011.	Ostvareno za 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	119.999,00	142.362,00	118,6
2.	Materijalni rashodi	3.562.167,00	2.556.975,00	71,8
2.1.	Naknade troškova radnicima	1.629,00	2.880,00	176,8
2.2.	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično	24.765,00	18.025,00	72,8
2.3.	Naknade volonterima	4.945,00	7.692,00	155,6
2.4.	Naknade drugim osobama izvan radnog odnosa	599.860,00	483.553,00	80,6
2.5.	Rashodi za usluge	2.146.993,00	1.462.694,00	68,1
2.6.	Rashodi za materijal i energiju	220.330,00	204.334,00	92,7
2.7.	Drugi materijalni rashodi	563.645,00	377.797,00	67,0
3.	Rashodi amortizacije	23.463,00	14.709,00	62,7
4.	Finansijski rashodi	47.127,00	26.863,00	57,0
5.	Donacije	11.350,00	22.903,00	201,8
6.	Drugi rashodi	420.524,00	138.907,00	33,0
Ukupno		4.184.630,00	2.902.719,00	69,4
Višak prihoda		0,00	911.240,00	-
Manjak prihoda		1.307.533,00	0,00	-

Većina rashoda je ostvarena u manjim iznosima u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno značajnije smanjenje rashoda se odnosi na rashode za usluge koji su manje ostvareni za 684.299,00 kn ili 31,9%.

Smanjenje rashoda se najvećim dijelom odnosi na rashode za promidžbu i informiranje koji su u odnosu na prethodnu godinu manji za 609.494,00 kn ili 68,7%. U 2011. su navedeni rashodi bili značajniji jer su u prosincu 2011. održani izbori za zastupnike u Hrvatski Sabor.

Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na rashode za usluge u iznosu 1.462.694,00 kn ili 50,4% i naknade drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu 483.553,00 kn ili 16,7% ukupno ostvarenih rashoda.

- Rashodi za usluge

Rashodi za usluge su ostvareni u iznosu 1.462.694,00 kn, što je 50,4% ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 337.026,00 kn, usluge promidžbe i informiranja u iznosu 277.388,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 512.133,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 149.631,00 kn, te ostale usluge (usluge tekućeg i investicijskog održavanja, komunalne, računalne i druge usluge) u iznosu 186.516,00 kn. Od ukupnih rashoda za usluge na Središnjicu Stranke se odnosi 660.734,00 kn i na druge organizacijske jedinice 801.960,00 kn.

- Naknade drugim osobama izvan radnog odnosa

Rashodi za naknade drugim osobama izvan radnog odnosa su ostvareni u iznosu 483.553,00 kn. Odnose se na naknade za troškove službenih putovanja u iznosu 356.997,00 kn, naknade za obavljanje aktivnosti u iznosu 111.879,00 kn i naknade drugih troškova u iznosu 14.677,00 kn.

Rashodi za naknade troškova službenih putovanja se odnose na rashode Središnjice u iznosu 117.756,00 kn i na rashode drugih organizacijskih jedinica (vrijednosno značajniji rashodi su ostvareni u organizacijskim jedinicama za Grad Zagreb, Zagrebačku županiju i Primorsko-goransku županiju) u iznosu 239.241,00 kn.

- Višak prihoda

Višak prihoda za 2012. iznosi 911.240,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 618.522,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u slijedećem razdoblju iznosi 1.529.762,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2012., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 1.598.583,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2012.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	Stanje 1. siječnja 2012.	Stanje 31. prosinca 2012.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	102.746,00	103.473,00	100,7
2.	Financijska imovina	856.182,00	1.495.110,00	174,6
2.1.	Novac u banci i blagajni	846.145,00	1.451.698,00	171,6
2.2.	Depoziti i ostala potraživanja	5.723,00	29.517,00	515,8
2.3.	Zajmovi	0,00	7.000,00	-
2.4.	Potraživanja za prihode	4.314,00	6.878,00	159,4
2.5.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	0,00	17,00	-
Ukupno imovina		958.928,00	1.598.583,00	166,7
3.	Obveze	340.406,00	68.821,00	20,2
3.1.	Obveze za rashode	337.649,00	62.264,00	18,4
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	292,00	0,00	-
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja	2.465,00	6.557,00	266,0
4.	Vlastiti izvori	618.522,00	1.529.762,00	247,3
Ukupno obveze i vlastiti izvori		958.928,00	1.598.583,00	166,7

Ukupna vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2012. je veća u odnosu na stanje iskazano početkom 2012. za 639.655,00 kn ili 66,7%. Povećanje vrijednosti imovine se najvećim dijelom odnosi na povećanje novca u banci i blagajni u iznosu 605.553,00 kn.

Vrijednost nefinancijske imovine se odnosi na ulaganja na tutoj imovini radi prava korištenja u iznosu 50.024,00 kn, uredsku opremu, namještaj, komunikacijsku opremu i ulaganja u računalne programe u iznosu 52.115,00 kn, te sitni inventar u iznosu 1.334,00 kn.

Vrijednosno značajnije obveze su obveze za materijalne rashode u iznosu 46.052,00 kn. Od toga se većina odnosi na obveze prema dobavljačima u iznosu 44.837,00 kn. Ukupne obveze koncem 2012. su manje za 271.585,00 kn ili 79,8% u odnosu na početak 2012. zbog smanjenja obveza prema dobavljačima (usluge izborne promidžbe) u iznosu 270.841,00 kn.

Vlastiti izvori su iskazani u iznosu 1.529.762,00 kn i veći su za 911.240,00 kn ili 147,3% u odnosu na početak godine. U cijelosti se odnose na višak prihoda.

II. REVIZIJA ZA 2012.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja,
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i finansijsko računovodstveno poslovanje,
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda,
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li finansijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom Stranke, te
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa, te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primjenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda iz proračuna, članarina i od dobrovoljnih priloga (donacija). Također je obavljena provjera dokumentacije u vezi ulaznih računa, rashoda za zaposlene, intelektualne i osobne usluge, naknade za obavljanje aktivnosti osobama izvan radnog odnosa, reprezentaciju i druge dokumentacije. Obavljeni su razgovori sa zakonskim predstavnikom, glavnom tajnicom Stranke, te osobama zaduženim za vođenje materijalno-finansijskog poslovanja. Provjero je jesu li propisana izvješća objavljena na web stranici Stranke.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2011.

Državni ured za reviziju je obavio finansijsku reviziju Stranke za 2011., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Stranci je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u dalnjem poslovanju.

Državni ured za reviziju je naložio donošenje godišnjeg programa rada u skladu sa zakonskim odredbama, ustrojavanje poslovnih knjiga za Stranku u cjelini, evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava, obavljanje popisa imovine i obveza, te sastavljanje i podnošenje finansijskih izvještaja u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08 i 7/09). Također je naložio objavljivanje finansijskih izvještaja, te podataka o donacijama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

Naložio je sastavljanje evidencija i izdavanje potvrda za članarine u skladu s propisima, te kod korištenja poslovnih prostora bez naknade postupanje u skladu sa zakonskim odredbama.

Državni ured za reviziju je predložio sastaviti plan obavljanja unutarnjih kontrola, te obavljati kontrole najmanje jednom godišnje u skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjoj kontroli, provođenje kontrole računovodstveno financijskog poslovanja županijskih organizacijskih jedinica prije izrade finansijskih izvještaja za Stranku u cjelini, u godišnjem programu opisati glavne aktivnosti, potrebna sredstva, te izvore financiranja za provedbu aktivnosti radi učinkovitijeg upravljanja i kontrole trošenja sredstava, pribavljati odluke jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke, za praćenje spomenutih odluka ustrojiti odgovarajuće evidencije propisane Pravilnikom o finansijsko-materijalnom poslovanju Stranke, te pratiti i kontrolirati njihovu naplatu. Također, predložio je sastaviti cjelovitu evidenciju o poslovnim prostorima koje Stranka koristi, uz navođenje kriterija prema kojima se poslovni prostori koriste, te osnovnim elementima o prostoru.

Revizijom za 2012. je utvrđeno prema kojim naložima i preporukama je postupljeno, koji nalozi i preporuke su u postupku izvršenja i prema kojima nije postupljeno.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

- sastavljen je plan obavljanja unutarnjih kontrola i obavljene su kontrole predviđene planom,
- program rada za 2012. je donesen,
- izvješće o donacijama primljenim tijekom 2012. je objavljeno,

Nalozi i preporuke u postupku izvršenja:

- pribavljeni su podaci za većinu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke, te je ustrojena odgovarajuća evidencija,
- za korištenja pojedinih poslovnih prostora, za koja su bili zaključeni ugovori bez naknade, zaključeni su novi ugovori, kojima je utvrđeno plaćanje zakupnina u skladu sa zakonskim odredbama.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

- u programu rada za 2012., uz opis glavnih aktivnosti nisu navedena potrebna sredstva i izvori financiranja, kako bi se omogućilo učinkovito upravljanje i kontrola trošenja finansijskih sredstava,
- Bilješke uz finansijske izvještaje su objavljenje sa šest dana zakašnjenja,
- za Stranku u cjelini nisu ustrojene poslovne knjige, pojedini poslovni događaji nisu evidentirani u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava,

- uz podneseni godišnji finansijski izvještaj, kao njegov sastavni dio, nisu priloženi godišnji program rada i finansijski plan,
- popis imovine i obveza nije obavljen u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija,
- propisane evidencije o primljenim članarinama nisu vođene, potvrde o primitku članarine ne sadrže sve propisane podatke, te u poslovnim knjigama nisu iskazana ukupna potraživanja za članarine,
- cjelovita evidencija o poslovnim prostorima koje Stranka koristi s podacima o korištenju poslovnih prostora bez naknade, koje predstavlja donaciju u obliku usluga ili eventualnu donaciju iz zabranjenih izvora, te shodno tome postupanje u skladu sa zakonskim odredbama, nije sastavljena.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2012.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, finansijski izvještaji, prihodi i rashodi, imovina i obveze, te vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na računovodstveno poslovanje (godišnji program rada i finansijski plan, poslovne knjige, finansijski izvještaji, popis imovine i obveza, objava podataka), prihode koji se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i prihode od članarina, te evidenciju poslovnih prostora koje Stranka koristi.

1. Računovodstveno poslovanje

1.1. Prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje na način koji je utvrđen propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija.

- Finansijski plan i godišnji program rada

Finansijski plan za 2012. je donio Središnji odbor Stranke u travnju 2012., a trebalo ga je donijeti prije početka godine. Izmjenama finansijskog plana, doneesenima u rujnu 2012., ukupni prihodi za 2012. su planirani u iznosu 4.366.003,00 kn, a rashodi u iznosu 3.336.000,00 kn. U planirane prihode su uključena novčana sredstava sa stanjem na dan 31. prosinca 2011. u iznosu 846.145,00 kn, te planirani prihodi za 2012. iznose 3.519.858,00 kn.

Odredbama članka 17. Pravilnika o finansijsko-materijalnom poslovanju Stranke, utvrđeno je da su svi ustrojstveni oblici Stranke dužni sastaviti godišnji finansijski plan i dostaviti ga u Središnjicu najkasnije do 31. siječnja tekuće godine radi sastavljanja godišnjeg finansijskog plana za Stranku u cjelini. Pravilnikom utvrđeni rok za dostavu finansijskog plana nije primjerен, jer je Stranka u skladu s odredbama članka 28. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, dužna do završetka tekuće godine donijeti godišnji program rada i finansijski plan za iduću kalendarsku godinu.

Program rada Stranke za 2012. je donesen u svibnju 2012., a trebalo ga je donijeti prije početka godine. Sadrži planirane aktivnosti usmjerene na razvoj parlamentarne demokracije, programe unutarstranačke aktivnosti, predizborne aktivnosti i drugo. U programu aktivnosti nisu navedena potrebna sredstva, odnosno rashodi za provedbu svake pojedine aktivnosti. Prema odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, političke stranke, nezavisni zastupnici, zastupnici nacionalnih manjina i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, finansijska sredstva mogu koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke, odnosno programom rada i godišnjim finansijskim planom.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje godišnjeg programa rada i finansijskog plana za iduću kalendarsku godinu do konca tekuće godine u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te predlaže promjenu odredbi Pravilnika o finansijsko-materijalnom poslovanju Stranke kako bi se finansijski plan mogao donijeti u zakonom propisanom roku. Također, predlaže u godišnjem programu rada, odnosno programu aktivnosti, uz opis glavnih aktivnosti navesti potrebna sredstva, odnosno rashode po pojedinim aktivnostima, kako bi se omogućilo učinkovito upravljanje i kontrola trošenja finansijskih sredstava.

- Poslovne knjige

Stranka vodi računovodstvo posebno za Središnjicu, te posebno za organizacijske jedinice (županija, grad, općina, gradska četvrt) u kojima se nalazi knjigovodstvena dokumentacija. Poslovne knjige na razini Stranke, kao pravne osobe, nisu ustrojene. Ustrojene su za Središnjicu i pojedine organizacijske jedinice. S obzirom da Stranka u svom sastavu ima organizacijske jedinice koje nemaju pravnu osobnost, organizacija računovodstva trebala bi biti ustrojena na način da je poslovanje i Središnjice i organizacijskih jedinica vidljivo u jednoj glavnoj knjizi, odnosno na razini Stranke. Način na koji organizacijske jedinice dostavljaju podatke za evidencije u jedinstvenoj glavnoj knjizi, Stranka treba utvrditi internim aktima. Odredbama članka 5. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da su poslovne knjige: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige, te da je glavna knjiga sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima, te prihodima i rashodima.

Evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Pojedine knjigovodstvene isprave (računi), koje su dokaz o nastalim poslovnim događajima, prije unosa u poslovne knjige nije kontrolirala i ovjerila ovlaštena osoba. Iz knjigovodstvenih isprava na temelju kojih su evidentirani pojedini rashodi za reprezentaciju ne mogu se utvrditi razlozi ugošćavanja ni korisnici usluga reprezentacije. Pojedini putni nalozi, na temelju kojih su obračunane dnevnice, ne sadrže pojedine propisane podatke, jer nije navedeno vrijeme polaska i povratka sa službenog puta, odnosno vrijeme provedeno na službenom putu. Stoga se ne može utvrditi jesu li zadovoljeni uvjeti za obračun i isplatu dnevница. Odredbama članka 9. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Vjerodostojna je isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Odredbama članka 14. Pravilnika o porezu na dohodak Narodne novine (95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09, 9/09 –isp., 146/09, 123/10, 137/11 i 61/12) propisano je da putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži, pored ostalog, vrijeme kretanja na put, vrijeme povratka s puta i vrijeme trajanja putovanja.

Poslovni događaji su evidentirani u glavnoj knjizi prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije, osim rashoda za naknade troškova službenih putovanja za predsjednika, te članove središnjeg i nadzornog odbora. Spomenuti rashodi su evidentirani u okviru naknada za službena putovanja osobama izvan radnog odnosa, a trebalo ih je evidentirati u okviru naknada članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično.

Prema odredbi članka 21. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su neprofitne organizacije obvezne knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva, te prihode i rashode.

U poslovnim knjigama Središnje za 2012. su evidentirani prihodi iz državnog proračuna u iznosu 540.000,00 kn, koji se odnose na sredstva za financiranje izborne promidžbe (izbor zastupnika u Hrvatski sabor u prosincu 2011.). Sredstva su na račun Stranke uplaćena u veljači 2012. S obzirom da se navedeni prihod odnosi na 2011. i bio je raspoloživ (naplaćen) prije predočavanja finansijskih izvještaja, trebao je biti iskazan u prihodima za 2011. Nadalje, evidentiran je rashod za uslugu promidžbe i informiranja iz 2011. u iznosu 86.999,00 kn, koji se odnosi na financiranje redovnih aktivnosti Stranke i koaličijskih partnera za izlazak na izbore za Hrvatski sabor u 2011. Prema odredbama članka 20. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, prihodi i rashodi se priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, što znači da se nerecipročni prihodi (donacije, članarine, pomoći, doprinosi i ostali slični prihodi) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) najkasnije do trenutka predočavanja finansijskih izvještaja za isto razdoblje, a rashodi se priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti organizaciju računovodstva na način da je poslovanje Središnje i organizacijskih jedinica vidljivo u jednoj glavnoj knjizi, odnosno na razini Stranke kao pravne osobe. Nalaže evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava, evidentiranje rashoda na računima propisanim računskim planom za neprofitne organizacije, te priznavanje prihoda i rashoda uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Financijski izvještaji

Financijski izvještaji za 2012., koje čine Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca i Bilješke uz finansijske izvještaje, sastavljeni su i dostavljeni Državnom uredu za reviziju u zakonskom roku. Uz navedene finansijske izvještaje, Stranka je priložila izvješće o primljenim dobrovoljnim prilozima (donacijama) u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2012. Uz finansijske izvještaje Stranka nije dostavila Državnom uredu za reviziju finansijski plan za 2012. i godišnji program rada za 2012. Prema odredbama članka 30. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, političke stranke su dužne uz godišnje finansijske izvještaje priložiti: godišnji program rada i finansijski plan, te izvješće o donacijama primljenima tijekom godine.

Prema pisanoj izjavi predsjednika Stranke, na web stranici Stranke su u propisanim rokovima objavljeni Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Izvješće o donacijama primljenima tijekom godine. Bilješke kao sastavni dio finansijskih izvještaja Stranka je objavila 7. ožujka 2013., a trebalo ih je objaviti do 1. ožujka 2013.

Prema odredbama članka 39. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, godišnji finansijski izvještaji političkih stranaka, nezavisnih zastupnika, zastupnika nacionalnih manjina i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koje su isti dužni sastavljati i podnosići na način utvrđen propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija te finansijski izvještaji o financiranju izborne promidžbe političkih stranaka, nositelja nezavisnih lista i kandidata iz članka 34. istog Zakona, javni su dokumenti. Finansijske izvještaje su dužni objaviti na svojim web stranicama najkasnije do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu, u trajanju od najmanje 90 dana.

Finansijski izvještaji za 2012. su sastavljeni i dostavljeni Državnom uredu za reviziju za Stranku u cjelini (Središnjicu i druge organizacijske jedinice). Finansijski izvještaji trebaju sadržavati podatke iz jedinstvene glavne knjige. S obzirom da Stranka vodi računovodstveno poslovanje po organizacijskim jedinicama, te nema jedinstvenu glavnu knjigu, finansijski izvještaji za Stranku su sastavljeni na temelju pojedinačnih finansijskih izvještaja organizacijskih jedinica, zbrajanjem podataka iskazanih prema pozicijama iz dostavljenih izvještaja. Pravilnikom o finansijsko-materijalnom poslovanju Stranke, odlukom Predsjedništva Stranke i uputama stručnih službi utvrđene su obveze organizacijskih jedinica o sastavljanju finansijskih izvještaja i druge dokumentacije za organizacijske jedinice, te rokovi dostave. Prema odredbama članka 17. Pravilnika o finansijsko-materijalnom poslovanju Stranke, svi ustrojstveni oblici su obvezni dostaviti finansijske izvještaje za poslovnu godinu, popis imovine i obveza sa stanjem na datum bilance, finansijski plan i druga izvješća u Središnjicu ili pripadajuću županijsku organizacijsku jedinicu Stranke u zadanim rokovima, prema prethodno dostavljenim obrascima i uputama. Uputom Središnjice iz prosinca 2012., koja je dostavljena predsjednicima županijskih organizacija, utvrđeno je da su županijske organizacijske jedinice između ostalog obvezne Središnjici dostaviti: konsolidirani izvještaj prihoda i rashoda i konsolidiranu bilancu sa stanjem na dan 31. prosinca 2012., s objedinjenim podacima svih organizacijskih jedinica (gradova, općina, gradskih četvrti) s područja županije, bruto bilancu, te analitičke kartice glavne knjige. Prema evidenciji Središnjice, pojedine organizacijske jedinice nisu dostavile traženu dokumentaciju, pojedine su dostavile nepotpunu dokumentaciju, a pojedine organizacijske jedinice su dostavile dokumentaciju nakon roka utvrđenog uputom Središnjice. Finansijski izvještaji pojedinih organizacijskih jedinica nisu bili potpuni i točni (primjerice: podaci u finansijskim izvještajima i bruto bilanci nisu jednaki, dostavljeni su finansijski izvještaji bez popunjениh podataka, u pojedinim finansijskim izvještajima nisu popunjene sve potrebne pozicije, nisu pravilno iskazani rezultati prethodnog razdoblja i tekuće godine, nepravilno su iskazani rezultati poslovanja na način da je istovremeno iskazan i višak i manjak). Nadalje, utvrđeno je da pojedini podaci u finansijskim izvještajima za Stranku i zbroj prema pozicijama iz dostavljenih izvješća organizacijskih jedinica nisu istovjetni (primjerice: ostali nespomenuti rashodi, rezultat tekuće godine, preneseni rezultat, te drugi dodatni podaci). S obzirom da dokumentacija, koju su dostavile pojedine organizacijske jedinice nije bila potpuna, da nisu omogućene prethodne kontrole za sastavljanje finansijskih izvještaja Stranke u cjelini, te da su revizijom utvrđene određene nepravilnosti, finansijski izvještaji za Stranku u cjelini ne pružaju objektivnu i realnu sliku finansijskog položaja i poslovanja Stranke. Stranka treba i nadalje razvijati uspostavljeni sustav unutarnjih kontrola i organizirati računovodstveno poslovanje na način kojim će se osigurati istinitost podataka. Prema odredbama članka 65. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, finansijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku finansijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje, podnošenje i objavljivanje finansijskih izvještaja u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Godišnji popis imovine i obveza

Stranka je obavila popis imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2012. u Središnjici i manjem broju organizacijskih jedinica. Odlukom Predsjedništva Stranke imenovano je centralno povjerenstvo za popis, te utvrđena obveza organizacijskih jedinica o obavljanju popisa i dostavi zapisnika o obavljenom popisu. Prema odredbama članka 17. Pravilnika o finansijsko-materijalnom poslovanju Stranke, svi ustrojstveni oblici Stranke (županijske, gradske, općinske, organizacije gradske četvrti), bez obzira koriste li za svoje poslovanje žiro račun ili posluju isključivo putem blagajne, obvezni su obaviti popis imovine i obveza sa stanjem na datum bilance. Nadalje je navedeno, da se za popis imovine imenuje povjerenstvo koje svojim potpisom ovjerava popis imovine i obveza. U većini organizacijskih jedinica nisu imenovana povjerenstva za popis, u popisnim listama pojedinih organizacijskih jedinica su iskazani podaci u naturalnim izrazima, bez novčanih vrijednosti, te pojedine organizacijske jedinice nisu sastavile izvješće o obavljenom popisu. Cjelovito izvješće o obavljenom popisu za Stranku u cijelini nije sastavljeno. Prema odredbi članka 13. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, popis imovine i obveza mora se sastaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija i donesenog Pravilnika.

2. Prihodi

2.1. Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 3.813.959,00 kn, što je za 936.862,00 kn ili 32,6% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu 1.549.748,00 kn, prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 1.907.118,00 kn, prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu 270.219,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 15.080,00 kn, te druge prihode u iznosu 71.794,00 kn. Utvrđeni su propusti i nepravilnosti koji se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i na prihode od članarina.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni u iznosu 1.907.118,00 kn, na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te pojedinačnih odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema odredbama članaka od 2. do 8. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, političke stranke se redovito financiraju i iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u iznosu koji se određuje u proračunu navedene jedinice za svaku godinu za koju se proračun donosi. Sredstva se raspoređuju prema broju članova predstavničkog tijela u trenutku konstituiranja predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prema odredbama članka 18. Pravilnika o finansijsko-materijalnom poslovanju Stranke, organizacijske jedinice Stranke su obvezne prikupiti odluke/rješenja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke i visini naknada imenovanim vijećnicima, zastupnicima, članovima izvršne vlasti, komisija i odbora, kao i upravnih vijeća i nadzornih odbora, ustrojiti odgovarajuću evidenciju, te izvješća s prikupljenim podacima dostaviti u Središnjicu. U Središnjici je ustrojena evidencija o broju vijećnika koje Stranka ima u predstavničkim tijelima općina, gradova i županija, te pripadajućim prihodima iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Međutim, pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i uprave nisu dostavile navedene odluke, što otežava praćenje i kontrolu pravodobnosti, te točnost naplate prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje pribavljati odluke jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke, te pratiti i kontrolirati naplatu navedenih prihoda.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 230.879,00 kn. Obveza plaćanja članarine je propisana odredbama Statuta i Pravilnika o finansijsko-materijalnom poslovanju Stranke. Prema odredbama članaka 8. i 9. Statuta i članka 4. Pravilnika, članarinu je obvezan plaćati svaki član Stranke. Za neplaćanje članarine Statutom i Pravilnikom je utvrđeno da član koji redovito ne plaća članarinu i nije je uplatio tekuće godine, ne može biti kandidat za stranačke funkcije, za člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, te zastupnik u Hrvatskom saboru. Nadalje, član se briše iz evidencije članstva, nakon što godinu dana nije platio članarinu. Visina članarine propisana je Odlukom Skupštine iz 1997., odnosno Odlukom Središnjeg odbora iz prosinca 2012., te iznosi 10,00 kn ili 20,00 kn godišnje, ovisno o vrstama primanja i socijalnom statusu člana. Prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe, izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe i financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe, Stranka je dužna voditi mjesecne evidencije o primljenim članarinama, sastaviti godišnju evidenciju o primljenim članarinama, te izdavati potvrde o primitku članarine. Stranka je sastavila godišnju evidenciju o primljenim članarinama na način da je sastavljena evidencija za pojedine organizacijske jedinice. Evidencija za Stranku u cjelini nije sastavljena. Mjesecne evidencije o primljenim članarinama po pojedinačnim uplatiteljima za Stranku u cjelini nisu ustrojene. Stranka o primitku članarina nije izdavala propisane potvrde, nego je članovima izdavala uplatnice koje ne sadrže pojedine propisane podatke (podatke o političkoj stranci, potpune podatke o članu stranke). Analitičke evidencije za potraživanja za članarine vode se u dvjema županijskim organizacijskim jedinicama za koje su potraživanja iskazana u finansijskom izvještaju (bilanca) u iznosu 2.335,00 kn, dok za druge organizacijske jedinice potraživanja za članarine nisu iskazana. Nepotpuna evidencija potraživanja za članarine ne omogućuje utvrđivanje obveznika za koje je potrebno primijeniti mjere zbog neplaćanja članarine, utvrđene Statutom i Pravilnikom o finansijsko-materijalnom poslovanju Stranke. S obzirom na broj članova utvrđenih evidencijom Stranke, prihodi od članarina su trebali biti značajniji u odnosu na ostvarene.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje evidencija i izdavanje potvrda o primljenim članarinama u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe, te finansijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe. Nadalje, predlaže se utvrditi i evidentirati u poslovnim knjigama potraživanja od članova Stranke za članarine za sve organizacijske jedinice, odnosno naplatu članarine u skladu odredbama Statuta i Pravilnika o finansijsko-materijalnom poslovanju Stranke.

3. Poslovni prostori koje Stranka koristi

- 3.1. Stranka je tijekom 2012. od pojedinih županijskih organizacijskih jedinica prikupila podatke (ugovore, zaključke, izjave) o poslovnim prostorima koje koriste. Za pojedine županijske organizacije nema podataka o poslovnim prostorima koje koriste. Za pojedine organizacijske jedinice Stranka ima zaključene ugovore o zakupu, odnosno privremenom korištenju, te plaća ugovorene zakupnine na temelju ispostavljenih računa zakupodavaca (jedinice lokalne samouprave, udruge, fizičke osobe). Pojedine organizacijske jedinice koriste prostorije jedinica lokalne samouprave, doma umirovljenika, neprofitnih udruga te fizičkih osoba, za koje ne plaćaju zakupninu ili plaćaju samo režijske troškove i održavanje. Prema odredbama članka 10. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, korištenje poslovnog prostora bez naplate na temelju/ili bez zaključenog ugovora smatra se donacijom. Prema navedenim odredbama, dobrovoljnim prilozima (donacijama) smatraju se povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, odnosno pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate, političkoj stranci, nezavisnom zastupniku, članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranom s liste grupe birača te nezavisnoj listi, odnosno listi grupe birača i kandidatu, za njihov politički rad, odnosno financiranje izborne promidžbe. Za donacije koje se daju u obliku proizvoda ili usluga (uključujući donacije u ostalim nenovčanim oblicima, kao što su primjerice pokretna ili nepokretna imovina, imovinska prava i sl.), fizičke i pravne osobe dužne su izdati račun na kojem će biti naznačena tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge te na kojem je naznačeno da glasi na političku stranku, odnosno nezavisnog zastupnika ili člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranog s liste grupe birača, odnosno na nezavisnu listu, odnosno listu grupe birača ili kandidata i da ne podliježe naplati. Odredbama članka 22. navedenog Zakona, između ostalog, zabranjuje se financiranje političkih stranaka od strane državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima, trgovачkih društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima udjele ili dionice te javnih i drugih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, te neprofitnih udruga i organizacija. Skreće se pozornost da je u ožujku 2013. stupio na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 27/13), te je ovom izmjenom odredbom članka 22. Zakona propisano da se zabranjuje financiranje političkih stranaka i od strane jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, osim u slučajevima i na način propisan ovim Zakonom.

Eventualne donacije iz nedopuštenih izvora, politička stranka, nezavisni zastupnik, član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabran s liste grupe birača, nositelj nezavisne liste, odnosno nositelj liste grupe birača i kandidat, dužni su odmah prijaviti Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, a iznos vrijednosti takve donacije doznačiti u korist državnog proračuna najkasnije u roku od 8 dana od dana primljene uplate.

Državni ured za reviziju predlaže sastavljanje cjelovite evidencije o poslovnim prostorima koje Stranka koristi, uz navođenje kriterija prema kojima se poslovni prostor koristi (ugovor o zakupu, bez naknade na temelju/ili bez zaključenih ugovora), te osnovnim elementima zaključenih ugovora (zakupodavac, adresa i površina poslovnog prostora, uvjeti korištenja, datum i rok na koji je ugovor zaključen, iznos mjesecne zakupnine i drugo). Nadalje, s obzirom da korištenje poslovnih prostora bez naknade na temelju/ili bez zaključenih ugovora, predstavlja donaciju u obliku usluga ili se smatra donacijom iz zabranjenih izvora ako je ostvarena od subjekata iz članka 22. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, Državni ured za reviziju nalaže postupiti u skladu s odredbama navedenog Zakona.

Stranka je prihvatile nalaz Državnog ureda za reviziju.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je finansijska revizija Stranke za 2012. Revizijom su obuhvaćeni finansijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Revizijom obavljenom za 2011. utvrđene nepravilnosti, koje se odnose na godišnji program rada, vođenje poslovnih knjiga za Stranku u cijelini, evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama, evidencije i potvrde o primljenim članarinama, evidenciju poslovnih prostora koje Stranka koristi, popis imovine i obveza, sastavljanje finansijskih izvještaja za Stranku u cijelini, ponovljene su i u 2012.
 - Stranka vodi računovodstvo posebno za Središnjicu, te posebno za organizacijske jedinice. Poslovne knjige na razini Stranke kao pravne osobe nisu ustrojene, nego se vode za Središnjicu i pojedine organizacijske jedinice. Temeljni finansijski izvještaji za Stranku su sastavljeni na temelju pojedinačnih finansijskih izvještaja organizacijskih jedinica zbrajanjem podataka iskazanih prema pozicijama iz dostavljenih izvještaja. Prema evidenciji Stranke, pojedine organizacijske jedinice nisu dostavile traženu dokumentaciju, a pojedine su dostavile nepotpunu dokumentaciju. Pojedini podaci u finansijskim izvještajima za Stranku i zbroj prema pozicijama iz dostavljenih izvješća organizacijskih jedinica nisu istovjetni. Zbog navedenog finansijski izvještaji za Stranku u cijelini ne pružaju objektivnu i realnu sliku finansijskog položaja i poslovanja Stranke. Organizacija računovodstvenog poslovanja Stranke nije ustrojena na način kojim bi se osiguralo da poslovanje i Središnjice i organizacijskih jedinica bude vidljivo u jednoj glavnoj knjizi na razini Stranke, iako Stranka ima u svom sastavu organizacijske jedinice koje nemaju pravnu osobnost. Način na koji organizacijske jedinice dostavljaju podatke za evidencije u jedinstvenoj glavnoj knjizi Stranka treba utvrditi internim aktima.
Obavljen je popis imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2012. u Središnjici i manjem broju organizacijskih jedinica. U većini organizacijskih jedinica nisu imenovana povjerenstva za popis, u popisnim listama pojedinih organizacijskih jedinica su iskazani podaci u naturalnim izrazima, bez novčanih vrijednosti, te pojedine organizacijske jedinice nisu sastavile izvješće o obavljenom popisu. Cjelovito izvješće o obavljenom popisu za Stranku nije sastavljeno. (točka 1. Nalaza)
 - Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 3.813.959,00 kn, od čega se na prihode od članarina odnosi 230.879,00 kn. Stranka je sastavila godišnju evidenciju o primljenim članarinama za pojedine organizacijske jedinice, dok za Stranku u cijelini godišnja evidencija nije sastavljena. Mjesečne evidencije o primljenim članarinama po pojedinačnim uplatiteljima za Stranku u cijelini nisu ustrojene.

Stranka o primjeku članarina nije izdavala propisane potvrde, nego je članovima izdavala uplatnice koje ne sadrže pojedine propisane podatke (podatke o političkoj stranci, potpune podatke o članu stranke). Analitičke evidencije za potraživanja za članarine vode se u dvjema županijskim organizacijskim jedinicama za koje su potraživanja iskazana u finansijskom izvještaju (bilanca) u iznosu 2.335,00 kn, dok za druge organizacijske jedinice potraživanja za članarine nisu iskazana. S obzirom da je članarina utvrđena u iznosu 10,00 kn i 20,00 kn prihodi od članarine bi trebali biti značajniji. (točka 2. Nalaza)

4. Stranka je demokratska i socijalna politička organizacija dragovoljno učlanjenih umirovljenika i drugih građana Republike Hrvatske. Osnovana je 1996. Ustrojena je na teritorijalnom načelu i čine je Središnjica, općinske, gradskе i županijske organizacijske jedinice, te organizacijska jedinica Grada Zagreba. Koncem 2012. je imala ukupno 299 organizacijskih jedinica s 27 670 članova. Stranka ima jednu zaposlenicu. Stranku predstavlja i zastupa predsjednik Silvano Hrelja. Finansijskim planom za 2012. ukupni prihodi su planirani u iznosu 4.366.003,00 kn, a rashodi u iznosu 3.336.000,00 kn. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2012. prihodi su ostvareni u iznosu 3.813.959,00 kn, rashodi u iznosu 2.902.719,00 kn, te višak prihoda u iznosu 911.240,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih razdoblja iznosi 618.522,00 kn, te je koncem 2012. iskazan višak prihoda raspoloživ u slijedećem razdoblju u iznosu 1.529.762,00 kn. Vrijednosno su najznačajniji prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 1.907.118,00 kn ili 50,0% i prihodi iz državnog proračuna u iznosu 1.549.748,000 kn ili 40,6% ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni prihodi su korišteni za financiranje rashoda redovnog poslovanja, te aktivnosti utvrđenih planom aktivnosti za 2012. Vrijednosno najznačajniji rashodi se odnose na rashode za usluge u iznosu 1.462.694,00 kn i rashode za naknade osobama izvan radnog odnosa u iznosu 483.553,00 kn. Koncem 2012. su iskazana potraživanja u iznosu 24.395,00 kn, koja se odnose na članarine, predujmove i druga potraživanja. Obveze su iskazane u iznosu 68.821,00 kn, a najvećim se dijelom odnose na obveze prema dobavljačima u iznosu 44.837,00 kn. Na web stranici Stranke, u zakonskom roku, objavljeni su Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca, te izvješće o donacijama primljenima tijekom godine, dok su Bilješke uz finansijske izvještaje, objavljene nakon propisanog roka. Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na računovodstveno poslovanje, prihode i korištenje poslovnih prostora, posljedica su slabosti u organizaciji računovodstva i unutarnjim kontrolama Stranke, te su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja.